

Брюксел, 24.8.2020 г.
COM(2020) 469 final

2020/0222 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СЪВЕТА

за предоставяне, по силата на Регламент (ЕС) 2020/672 на Съвета, на временна подкрепа на Испания с цел ограничаване на риска от безработица при извънредните обстоятелства вследствие на избухването на COVID-19

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

С Регламент (ЕС) 2020/672 („Регламентът за SURE“) се урежда предоставянето на финансова помощ от Съюза на държавите членки, които изпитват или са сериозно застрашени от тежък икономически шок, причинен от избухването на COVID-19. Предвидената в Регламента за SURE подкрепа е предназначена преди всичко за финансирането на схеми за подпомагане на работата на непълно работно време или подобни мерки за защита на работниците и служителите, както и на самостоятелно заетите лица, и съответно — за намаляване на последиците от безработица и загуба на доходи, както и, в допълнителен аспект, за финансирането на някои здравни мерки, по-специално на работното място.

На 3 август 2020 г. Испания поиска финансова помощ от Съюза по силата на Регламента за SURE. В изпълнение на член 6, параграф 2 от Регламента за SURE Комисията се консултира с испанските власти, за да провери внезапното и съществено увеличение на извършените и планирани публични разходи, пряко свързани с въведените в отговор на пандемията от COVID-19 схема за подпомагане на работата на непълно работно време и подобни мерки за самостоятелно заетите лица и заетите в туризма, както и с помощите за заразените с COVID-19 трудещи се. По-специално, увеличените разходи обхващат:

- а) схемата за подпомагане на работата на непълно работно време „ERTE“ (*Expediente de Regulación Temporal de Empleo*), по която основната заплата на наетите лица в принудителен отпуск се субсидира до 70 %. Максималният размер на субсидията е 1 098,09 евро на месец, но може да бъде увеличен до 1 254,96 евро на месец или 1 411,83 евро на месец в зависимост от броя деца, които получателят издържа;
- б) пълно или частично освобождаване от социалноосигурителни вноски за обхванатите от „ERTE“ наети лица — в зависимост от размера на работодателя и от месеца в годината. Освобождаването представлява пропуснати приходи за държавата, което за целите на прилагането на Регламент (ЕС) 2020/672 на Съвета може да се приеме за равностойно на публични разходи;
- в) обезщетение за прекратяване на дейността (т.е. изцяло или частично преустановяване на дейността на самостоятелно заето лице) и придружаващо освобождаване от социалноосигурителни вноски. Мярката предоставя месечни плащания на предприятията, които трябва да бъдат затворени, както и на тези, които са отворени — ако оборотът им е спаднал с над 75 %;
- г) помощи за постоянните сезонни работници в туризма, които не са били в състояние да възобновят дейността си на предвидените дати;
- д) 50 %-но намаляване на плащанията от работодателите социалноосигурителни вноски, с цел да се запази заетостта в туризма по време на извънредното положение и след това, като същевременно се съхрани минимално равнище на социална закрила за няколко категории трудещи се. Средната стойност на общите месечни разходи и средният брой наети лица, за които предприятията са получили субсидии, водят до средни разходи на човек на месец от около 192 евро;

- е) помощи за отсъстващите наети лица във връзка с COVID-19 — поради превантивна карантина или зараза. Мярката е подобна на схемата за обезщетение при трудова злополука (тук помощите са по-големи и се плащат от социалноосигурителния фонд още от първия ден на отпуск), а помощите са в размер до 75 % от основната заплата.

Испания предостави на Комисията необходимите сведения.

Предвид наличните доказателства Комисията предлага на Съвета да приеме решение за изпълнение, с което на Испания по силата на Регламента за SURE да се предостави финансова помощ в подкрепа на горепосочените мерки.

- **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политика**

Настоящото предложение е напълно съобразено с Регламент (ЕС) 2020/672, по силата на който е изготвено.

С настоящото предложение се допълва друг правен инструмент на Съюза за предоставяне на подкрепа на държавите членки при извънредни ситуации — Регламент (ЕО) № 2012/2002 на Съвета от 11 ноември 2002 г. за създаване на фонд „Солидарност“ на Европейския съюз („Регламент (ЕО) № 2012/2002“). На 30 март бе приет Регламент (ЕС) 2020/461 на Европейския парламент и на Съвета, с който в обхвата на посочения инструмент се включват тежките извънредни ситуации в областта на общественото здраве и се определят специални операции, допустими за финансиране.

- **Съгласуваност с други политики на Съюза**

Предложението е част от набор от мерки, разработени в отговор на настоящата пандемия от COVID-19, като „инвестиционната инициатива в отговор на коронавируса“, и допълва други инструменти в подкрепа на заетостта, като Европейския социален фонд и Европейския фонд за стратегически инвестиции (ЕФСИ)/InvestEU. Като предвижда заемането на средства и след това отпускането на заеми в подкрепа на държавите членки в този конкретен случай на пандемия от COVID-19, настоящото предложение служи като втора защитна линия за финансиране на схеми за подпомагане на работата на непълно работно време и подобни мерки, които спомагат за съхраняването на работните места и оттам — за защитата на работниците и служителите, както и на самостоятелно заетите лица срещу риска от безработица.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

- **Правно основание**

Правното основание на настоящия инструмент е Регламент (ЕС) 2020/672 на Съвета.

- **Субсидиарност (при неизключителна компетентност)**

Предложението е в резултат на отправено от държава членка искане и като проява на европейската солидарност предоставя на тази засегната от избухването на COVID-19 държава членка финансова помощ от Съюза под формата на временни заеми. Като втора защитна линия такава финансова помощ ще облекчи временно увеличените публични разходи на правителството за схеми за подпомагане на работата на непълно работно време и подобни мерки и ще спомогне за съхраняването на работните места и оттам — за защитата на работниците и служителите, както и на самостоятелно заетите лица срещу риска от безработица и загуба на доходи.

Този подкрепа ще е от полза на засегнатото население и ще смекчи прякото социално и икономическо въздействие, причинено от настоящата криза с COVID-19.

- **Пропорционалност**

Предложението е съобразено с принципа на пропорционалност. То не надхвърля необходимото за постигането на целите на инструмента.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Консултации със заинтересованите страни**

Предложението трябваше да се изготви в съкратени срокове, за да може да се приеме своевременно от Съвета, поради което не бе възможно да се проведе консултация със заинтересованите страни.

- **Оценка на въздействието**

Поради спешния характер на предложението не беше направена оценка на въздействието.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Комисията следва да може да заема средства на финансовите пазари, които след това да предоставя в заем на държавата членка, искаща финансова помощ по инструмента SURE.

Освен предоставянето на гаранции от държавите членки са предвидени и други мерки с оглед на финансовата стабилност на схемата:

- стриктен и консервативен подход към финансовото управление;
- изграждане на портфейл от заеми, при който се ограничава рискът от концентрация, годишната експозиция и прекомерната експозиция към отделни държави членки, като същевременно се осигуряват достатъчни ресурси за най-нуждаещите се държави членки; както и
- възможности за подновяване на дълга.

Предложение за

РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СЪВЕТА

за предоставяне, по силата на Регламент (ЕС) 2020/672 на Съвета, на временна подкрепа на Испания с цел ограничаване на риска от безработица при извънредните обстоятелства вследствие на избухването на COVID-19

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕС) 2020/672 на Съвета от 19 май 2020 година за създаване на Европейски инструмент за временна подкрепа с цел смекчаване на рисковете от безработица при извънредни обстоятелства (SURE) вследствие на избухването на COVID-19¹, и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

- (1) На 3 август 2020 г. Испания поиска финансова помощ от Съюза, с която да допълни националните си усилия за преодоляване на въздействието от избухването на COVID-19 и в частност — на социално-икономическите му последици за работниците и служителите.
- (2) Избухването на COVID-19 и предприетите от Испания извънредни мерки за преодоляване на разпространението на вируса и на социално-икономическите и здравните последици от този феномен се очаква да се отразят изключително сериозно на публичните финанси. Според прогнозата на Комисията за Испания от пролетта на 2020 г., към края на 2020 г. дефицитът по консолидирания държавен бюджет се очаква да достигне 10,1 % от брутният вътрешен продукт (БВП), а консолидираният държавен дълг — 115,6 % от БВП. Според междинната прогноза на Комисията за Испания от лятото на 2020 г., през 2020 г. БВП се очаква да намалее с 10,9 %.
- (3) Избухването на COVID-19 блокира значителна част от испанската работна сила. Това доведе до внезапно и съществено увеличение на извършените и планирани публични разходи, пряко свързани с посочените в съображения 4—9 схема за подпомагане на работата на непълно работно време и подобни мерки за самостоятелно заетите лица и заетите в туризма, както и здравни мерки.
- (4) По-специално, с посочените в искането на Испания от 3 август 2020 г. кралски законодателни укази 8/2020, 11/2020 и 24/2020 бе въведена схема „ERTE“ (*Expediente de Regulación Temporal de Empleo*) за подпомагане на работата на непълно работно време, по която основната заплата на наетите лица в принудителен отпуск се субсидира до 70 %. Максималният размер на субсидията е 1 098,09 евро на месец, но може да бъде увеличен до 1 254,96 евро

¹ ОВ L 159, 20.5.2020 г., стр.1.

на месец или 1 411,83 евро на месец в зависимост от броя деца, които получателят издържа.

- (5) За обхванатите от „ERTE“ наети лица властите въведоха пълно или частично освобождаване от социалноосигурителни вноски — в зависимост от размера на работодателя и от месеца в годината. Освобождаването представлява пропуснати приходи за държавата, което за целите на прилагането на Регламент (ЕС) 2020/672 на Съвета може да се приеме за равностойно на публични разходи.
- (6) За самостоятелно заетите лица властите въведоха обезщетение за прекратяване на дейността (т.е. изцяло или частично преустановяване на дейността на самостоятелно заето лице) и придружаващо освобождаване от социалноосигурителни вноски. Мярката предоставя месечни плащания на предприятията, които трябва да бъдат затворени, както и на тези, които са отворени — ако оборотът им е спаднал с над 75 %.
- (7) По силата на посочения в искането на Испания от 3 август 2020 г. Кралски законодателен указ 15/2020 бяха въведени месечни помощи за постоянните сезонни работници в туризма, които не са били в състояние да възобновят дейността си на предвидените дати поради избухването на COVID-19.
- (8) С посочените в искането на Испания от 3 август 2020 г. кралски законодателни укази 8/2019, 12/2019, 7/2020 и 25/2020 бе въведено 50 %-но намаляване на плащаните от работодателите социалноосигурителни вноски, с цел да се запази заетостта в туризма по време на извънредното положение и след това, като същевременно се съхрани минимално равнище на социална закрила за няколко категории трудещи се. Средната стойност на общите месечни разходи и средният брой наети лица, за които предприятията са получили субсидии, водят до средни разходи на човек на месец от около 192 евро.
- (9) Накрая, по силата на посочените в искането на Испания от 3 август 2020 г. кралски законодателни укази 6/2020 и 13/2020 Испания увеличи помощите за отсъстващите наети лица във връзка с COVID-19 — поради превантивна карантина или зараза. Мярката е подобна на схемата за обезщетение при трудова злополука (тук помощите са по-големи и се плащат от социалноосигурителния фонд още от първия ден на отпуск), а помощите са в размер до 75 % от основната заплата.
- (10) Испания удовлетворява условията по член 3 от Регламент (ЕС) 2020/672 за отпускане на финансова помощ. Испания предостави на Комисията убедителни доказателства, че, считано от 1 февруари 2020 г., нейните извършени и планирани публични разходи са се увеличили с 23 803 573 600 евро в резултат на националните мерки за справяне със социално-икономическите последици от избухването на COVID-19. Увеличеният размер е пряко свързан със схемата за подпомагане на работата на намалено работно време „ERTE“ и подобни мерки за самостоятелно заетите лица и заетите в туризма; той представлява внезапно и съществено увеличение поради почти незабавното и безпрецедентно нарастване на броя на бенефициерите по тези схеми, както и поради размера на свързаните с обезщетенията за тях държавни разходи. Испания възнамерява да финансира със средства на Съюза 1 660 000 000 евро от увеличения размер на разходите.
- (11) В изпълнение на член 6 от Регламент (ЕС) 2020/672 Комисията се консултира с Испания и провери внезапно и съществено увеличение на извършените и

планирани публични разходи, пряко свързани с посочените в искането от 3 август 2020 г. схеми за подпомагане на работата на непълно работно време и подобни мерки, и със съответните здравни мерки, в отговор на избухването на COVID-19.

- (12) Поради това на Испания следва да се предостави финансова помощ, за да ѝ се съдейства да се справи със социално-икономическите последици от тежкия икономически шок, причинен от избухването на COVID-19.
- (13) Настоящото решение не засяга резултата от евентуалните производства за нарушения на функционирането на вътрешния пазар, които биха могли да бъдат открити в частност по силата на членове 107 и 108 от ДФЕС. То не обезсилва посоченото в член 108 изискване към държавите членки да уведомяват Комисията за случаите, които биха могли да представляват държавна помощ.
- (14) Испания следва редовно да уведомява Комисията за изпълнението на планираните публични разходи, за да ѝ позволи да прецени доколко те са били изпълнени.
- (15) Решението за предоставяне на финансова помощ се взема с отчитане на съществуващите и очакваните нужди на Испания, както и на исканията за финансова помощ по силата на Регламент (ЕС) 2020/672, които вече са представени или за които е планирано да бъдат представени от други държави членки, при прилагане на принципите на равно третиране, солидарност, пропорционалност и прозрачност. В частност размерът на заема бе определен с оглед на пруденциалните норми за посочения в Регламент (ЕС) 2020/672 на Съвета портфейл от заеми,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Испания удовлетворява условията по член 3 от Регламент (ЕС) 2020/672.

Член 2

- 1. Съюзът отпуска на Испания заем с максимален размер 21 324 820 449 евро. Неговият максимален среден срок до падежа е 15 години.
- 2. Периодът на усвояване на предоставената по силата на настоящото решение финансова помощ е 18 месеца, считано от датата на влизането му в сила.
- 3. Комисията предоставя на Испания финансовата помощ от Съюза чрез максимум десет транша. Всеки транш може да се изплаща на една или няколко вноски. Срокът до падежа на вноските по първия транш може да бъде по-дълъг от максималния срок до падежа, посочен в параграф 1. В такъв случай срокът до падежа на останалите вноски се фиксира така, че след изплащането на всички траншове да е бил спазен посоченият в параграф 1 максимален среден срок до падежа.
- 4. Отпускането на първия транш зависи от влизането в сила на споразумението за заем, посочено в член 8, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2020/672.
- 5. Испания поема разходите по посоченото в член 4 от Регламент (ЕС) 2020/672 финансиране от Съюза за всеки транш, а също така и евентуалните такси и направени от Съюза разходи във връзка с това финансиране.

6. Комисията определя размера и датата на отпускане на траншовете, както и размера на вноските.

Член 3

Испания може да финансира следните мерки:

- а) схемата „ERTE“ (*Expediente de Regulación Temporal de Empleo*) за подпомагане на работата на непълно работно време на наетите лица — както е предвидена в Кралски законодателен указ 8/2020 от 17 март (глава II, членове 22—28), Кралски законодателен указ 18/2020 от 12 май и Кралски законодателен указ 24/2020 от 26 юни (членове 1—7);
- б) извънредните мерки във връзка със социалното осигуряване на обхванатите от ERTE наети лица — както са предвидени в Кралски законодателен указ 8/2020 от 17 март (глава II, членове 22—28), Кралски законодателен указ 18/2020 от 12 май и Кралски законодателен указ 24/2020 от 26 юни (глава I, член 4);
- в) обезщетението за прекратяване на дейността и придружаващото го освобождаване от социалноосигурителни вноски — както е предвидено в Кралски законодателен указ 8/2020 от 17 март (член 17), изменен с Кралски законодателен указ 11/2020 от 31 март (заклучителна разпоредба 1.8) и с Кралски законодателен указ 24/2020 от 26 юни (член 8);
- г) схемата за подпомагане на постоянните сезонни работници — както е предвидена в Кралски законодателен указ 15/2020 от 21 април (заклучителна разпоредба 8);
- д) частичното освобождаване на работодателите от плащане на социалноосигурителни вноски, с цел запазване на заетостта в туризма — както е предвидено в Кралски законодателен указ 8/2019 от 8 март, Кралски законодателен указ 12/2019 от 11 октомври, Кралски законодателен указ 7/2020 от 12 март (член 13) и Кралски законодателен указ 25/2020 (заклучителна разпоредба 4);
- е) помощите за отсъстващите наети лица във връзка с COVID-19 — както са предвидени в Кралски законодателен указ 6/2020 от 10 март (член 5) и Кралски законодателен указ 13/2020 от 7 април (заклучителна разпоредба 1).

Член 4

Испания уведомява Комисията до [ДАТА: 6 месеца след датата на публикуване на настоящото решение] за изпълнението на планираните публични разходи и продължава да я уведомява за това на всеки 6 месеца, докато тези разходи не бъдат изцяло изпълнени.

Член 5

Адресат на настоящото решение е Кралство Испания.

Член 6

Настоящото решение се публикува в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Съвета
Председател